Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
My Lundblad Wistedt
Strategisk Arkitekt SAR/MSA
Samhällsbyggnadskontoret
08-578 296 79
my.wistedt@tyreso.se

Datum
2021-02-18

Diarienummer
KSM2018-1583-210

Mottagare
Stadsbyggnadsutskottet

Strategi för gestaltad livsmiljö

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till stadsbyggnadsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

– Tyresö kommuns strategi för en attraktiv och väl gestaltad livsmiljö antas.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Sara Kopparberg
Chef Samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Tyresö kommuns Strategi för en attraktiv och väl gestaltad livsmiljö är ett strategiskt planeringsunderlag och en konkretisering av översiktsplanen i kommunen. Den beskriver hur arkitektur och gestaltning ska användas som verktyg för att skapa attraktiva och väl gestaltade livsmiljöer i kommunen. Strategin är ett stöd för alla typer av processer som leder till förändringar i kommunens gestaltade livsmiljö.

Beskrivning av ärendet

Före detta stadsbyggnadsförvaltningen fick i miljö – och samhällsbyggnadsutskottet den 17 oktober 2018 §134 i uppdrag att ta fram Tyresö kommuns Strategi för gestaltad livsmiljö.

Tyresö kommuns Strategi för en attraktiv och väl gestaltad livsmiljö är ett strategiskt planeringsunderlag som förhåller sig till kommunplanen och är en konkretisering av kommunens översiktsplan. Den beskriver kommunens arkitektoniska vision och vad kvalitet i Tyresös bebyggda miljöer är. Strategin ska ge vägledning och stöd för alla typer av processer som leder till förändringar i kommunens gestaltade livsmiljö.

Det övergripande målet för den gestaltade livsmiljön i kommunen lyder enligt Tyresö kommuns strategi för en attraktiv och väl gestaltad livsmiljö:

"Arkitekturen ska bidra till attraktiva och väl gestaltade livsmiljöer för alla Tyresöbor. Alla projekt som byggs i kommunen har en tydlig arkitektonisk idé. Projekten tillför värden till de specifika platserna, till omgivningen, till kommunen i stort och till människorna i dess närhet."

Hur vi ska nå upp till detta sammanfattas i nio delmål som utgår från identiteten i översiktsplanen – hållbart, mänskligt, grönt & blått. De nio delmålen ligger som grund för all planering av den fysiska miljön, vår livsmiljö, i kommunen. De ska följas upp i alla skeden av samhällsbyggnadsprocessen, från tidiga förstudier till slutbesiktning av det färdiga resultatet. I strategin presenteras de nio delmålen i ett diagram där hållbart, mänskligt, grönt & blått förhåller sig till perspektiv i olika skalor, såsom hela kommunen, den mindre stadsdelen och till sist den specifika platsen/huset.

Hållbarhet:

- Arkitekturen bidrar till Tyresös hållbarhet över tid.
- Arkitekturen kan utvecklas över tid.
- Arkitekturen åldras med skönhet och värdighet

Mänskligt:

- Arkitekturen tillför värden till alla människor i Tyresö.
- Arkitekturen stärker sambanden mellan olika områden och skapar mötesplatser.
- Arkitekturen berör människor och skapar sköna upplevelser för alla sinnen.

Grönt & blått

- Arkitekturen förhåller sig till landskapsbilden och stärker de gröna och blå sambanden.
- Arkitekturen bevarar och stärker ekosystemtjänsterna och ökar den biologiska mångfalden.
- Arkitekturen är en väl gestaltad livsmiljö för alla livsformer att samexistera inom.

Utöver de nio delmålen, vad som ska uppnås och vad det innebär, innehåller också strategin en förklaring av hur arbetet med gestaltning genomförs i det som kallas Tyresömodellen. Den handlar om hur Tyresö kommun utvecklar kommunen och arbetet med arkitektur och gestaltning i detaljplaneprocessen och genom utveckling av kommunens samhällsbyggnadsprocesser så som nya skolfastigheter och äldreboenden med mera. Strategin är ett stöd för tjänstepersoner, externa byggaktörer och deras arkitekter liksom för politiker och medborgare vid förändringar av kommunens livsmiljöer. Ambitionen är att uppnå en bättre dialog och ökad samsyn kring hur arkitektur och gestaltning fungerar som ett verktyg för en attraktiv och väl gestaltad livsmiljö för kommunens medborgare och besökare.

Barnperspektivet

Det huvudsakliga arbetet med framtagande av kommunens Strategi för en attraktiv och väl gestaltad livsmiljö har skett före 1 januari 2020 då Barnkonventionen blev svensk lag. Barnperspektivet har ändå tagit en stor plats i den här strategin på grund av att forskning kring vår gestaltade livsmiljö talar för att om vi utformar vår omgivning på ett sätt som gör att barn trivs och kan röra sig säkert, kommer även vuxna att trivas. Barnperspektivet har därför präglat utformandet av strategin och kommer att arbetas vidare med i implementeringen av strategin liksom i framtagandet av olika handlingsplaner.

Kommunstyrelseförvaltningen kommer i nästa steg att arbeta fram rutiner kring hur barn inkluderas i samhällsbyggnadsprocessen, genom att bland annat skapa rutiner för att analysera vilka konsekvenser olika projekt har för barnen i

kommunen och hur barnens perspektiv kan ta plats i gestaltandet av nya livsmiljöer i kommunen.

Den här strategin är framtagen genom workshops och intervjuer med olika enheter och tjänstepersoner inom kommunen. Den har dock inte samrådts med medborgare, varken barn eller vuxna.

Kommunstyrelseförvaltningens ställningstagande

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat fram strategin i dialog med flera enheter på det före detta tekniska kontoret liksom stadsbyggnadsförvaltningen och har förankrat den inom hela förvaltningen. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att strategin nu antas.

Förslaget till beslut har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Indirekt ger nyttjandet av strategin bättre förutsättningar till att vara en tydlig beställare och föra en konstruktiv tidig dialog om värden och mål gällande gestaltning av kommunens livsmiljöer. Det gäller både i dialog med byggaktörer, medborgare och i beställningar mot egna konsulter.

En prövning av barnets bästa har genomförts och återfinns ovan.